

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/130/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114202444
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114202444.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Šebeňa a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Kohúta, sudcu spravodajcu, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. , so sídlom Pribinova 25, Bratislava 811 09, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava 811 09, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava 813 11, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 16C/27/2014-28 zo dňa 19.6.2014, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu v predmetnej veci o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa žalobným návrhom Okresnému súdu Humenné doručeným 27.9.2012 domáhal toho, aby súd uložil žalovanému zaplatiť mu náhradu škody 175 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy 331,92 eura, z dôvodu oneskoreného rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora. Konanie o žalobnom návrhu žalobcu bolo pôvodne vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 10C 610/2012; Okresný súd Vranov nad Topľou rozhodol o spojení tejto veci s ďalšími vecami s tým, že budú ďalej vedené pod sp. zn. 10C 497/2012. Po tom, ako Krajský súd v Prešove uznesením 1NcC 41/2012 - 12 z 18.10.2012 rozhodol tak, že vec Okresného súdu Vranov nad Topľou prikázal Okresnému súdu Prešov, Okresný súd Prešov uznesením 16C 426/2012 z 24.10.2013 v spojení s opravným uznesením 16C 426/2012 - 38 zo 16.12.2013 rozhodol tak, že vec pôvodne vedenú na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 10C 610/2012 vylúčil na samostatné konanie. Škoda a nemajetková ujma mala žalobcovi byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou, nakoľko súd nerozhodol o návrhu žalobcu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Podľa žalobcu neexistovali okolnosti, ktoré by umožňovali exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prietrahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Majetková škoda, ktorá žalobcovi vznikla predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca v tomto období vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70 Eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 Eur a na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50 Eur. Čo sa týka

náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, poukázal žalobca na to, že márnym uplynutím času boli reálne ohrozené jeho legitímne očakávania a došlo k vyvolaniu viacerých rizík. Náhrada nemajetkovej ujmy má kompenzovať vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovania podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie vecí a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu. Čo sa týka výšky sumy náhrady za nemajetkovú ujmu, žalobca uviedol, že pri kvantifikácii vychádzal zo súm, ktoré sťažovateľom priznal Ústavný súd Slovenskej republiky pri konštatovaní prietahov v konkrétnom období. Primeranou sumou podľa žalobcu je suma 663,88 eura za každý rok meškania, resp. 55,32 eura za jeden mesiac meškania. Pri každom z uplatnených nárokov, pri ktorom došlo k rozhodnutiu o návrhu na zmenu exekútora pred dňom 23.4.2009 (t. j. 3 roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku) vznáša námietku premlčania.

Z exekučného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8Er 302/2004, pričom zistil, že na návrh žalobcu ako oprávneného voči povinnému W. Z. bolo pred súdnym exekútorom JUDr. Luciou Žužovou dňa 9.8.2004 začaté exekučné konanie na podklade exekučného titulu, ktorým bola notárska zápisnica. Súdu bola žiadosť súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená 18.8.2004. Súd poverenie vydal 25.8.2004. Dňa 2.7.2009 bol Okresnému súdu Vranov nad Topľou doručený návrh oprávneného na zmenu exekútora. Súd exekútoru JUDr. Luciou Žužovou 11.8.2009 žiadal o zaslanie oznámenia, či uplatňuje trovy exekúcie. Exekútorka reagovala podaním z 2.11.2009. Následne 6.1.2010 Okresný súd Vranov nad Topľou rozhodol o žiadosti oprávneného o zmenu exekútora tak, že tejto žiadosti vyhovel; jeho rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.6.2010. Vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 44 ods. 6 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti právnu úpravou nebola stanovená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora v lehote 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora ako mienil žalobca. K zmene došlo až s účinnosťou od 1.9.2005. Podľa prechodných a záverečných ustanovení účinných od 1.9.2005 k zákonu č. 233/1995 Z. z. konania začaté pred 1.9.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.8.2005, ak ods. 2 neustanovuje inak (ods. 1 § 238). Podľa § 238 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1.9.2005. Z listinných dôkazov mal okresný súd za preukázané, že nie je pravdivým tvrdenie žalobcu o nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Humenné ako exekučného súdu, ktorý mal spočívať v tom, že tento súd nedodrжал lehotu, ktorú mu ukladá zákon na rozhodnutie o zmene exekútora. Exekučné konanie bolo začaté pred účinnosťou zákona, ktorým bola žalobcom tvrdená tridsaťdňová lehota upravená, čo znamená, že nebol ani zákonnou povinnosťou súdu o zmene exekútora rozhodnúť v lehote 30 dní. Z postupu, resp. realizácie úkonov a činnosti po tom, ako žalobca ako oprávnený požiadal o zmenu exekútora ani nevyplýva nečinnosť súdu ani nesústreďenosť jeho konania. Súd teda nemal za preukázaný nesprávny úradný postup (existenciu prietahov v konaní) ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, preto návrhu žalobcu ako nedôvodný zamietol.

Pre úplnosť súd prvého stupňa uviedol, že čo sa týka kvantifikácie majetkovej škody, je potrebné uviesť, že žalobca tvrdil, že súd by mal žalovanému uložiť nahradiť mu skutočnú škodu, ku ktorej došlo v dôsledku zmenšenia jeho majetku. Pokiaľ žalobca mal za to, že náklady, ktoré vo vzťahu ku konkrétnej exekučnej veci vyčíslil mu vznikli, súd mal jeho tvrdenia za nerelevantné. Informačné systémy, na ktoré žalobca poukázal vzhľadom na svoj predmet činnosti musí udržiavať tak či tak a náklady, ktoré vyčíslil nemohli byť priamo spôsobené tvrdením oneskoreným konaním exekučného súdu. Žiadna príčinná súvislosť tvrdení žalobcu ani nevyplývala. Okrem toho, ak žalobca realizuje podnikateľskú činnosť spojenú so značným rizikom, na čo sám poukázal, musí si byť vedomý, že pri jeho podnikateľskej činnosti vzniknú riziká s dôsledkami z rizík vyplývajúcimi. Uvedené sa týka nielen žalobcom tvrdenej majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorú požadoval.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Poukázal na to, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom

konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednosti právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., pretože svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Európsky súd pre ľudské práva opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej agendy a podobne. Nemožno pochopiť, ako môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok na neverejnom zasadnutí, v dôsledku čoho nebolo na odvolacom pojednávaní priamo zopakované, či doplnené dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa. Právnym dôsledkom takejto preskúmania veci je viazanosť odvolacieho súdu v skutkovom stave zistenom súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1, 3,4,5 a § 214 ods. 2 O.s.p.). Nakoľko však rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, bol termín verejného vyhlásenia rozsudku uverejnený v zákonom stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu a na internete (§ 156 ods.1, 3 O.s.p.). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1,3 O. s. p.). Po takomto preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu v konečnom dôsledku nie je opodstatnené.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu, aj keď nie je možné súhlasiť so všetkými právnymi závermi uvedenými súdom prvého stupňa v odôvodnení jeho rozhodnutia, čo však nič nemení na vecnej správnosti takejto rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Právny rámec v preskúmvanej veci tvoria tieto právne predpisy:

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

- a/ nezákonným rozhodnutím,
- b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo
- d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

- 1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
- 2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
- 3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánov verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa článku 86 písm. a/ a d/ Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu Vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa článku 119 písm. b/ Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo

nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Je potrebné súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu spočívajúcou v tom, že aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prietahov v konaní, nie je možné aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného

ustanovenia (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.), pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Toto ustanovenie zákona č. 514/2003 Z. z. bolo zavedené do tohto zákona zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2013, preto je toto zákonné ustanovenie priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy upravené zákonom č. 514/2003 Z. z., ktoré vznikli od 01.01.2013.

To však neznamená, že by súd prvého stupňa nemohol ako príklad (inšpiráciu, o ktorej hovorí aj žalobca vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa) uviesť právne významné okolnosti uvedené v tomto ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. a to v kontexte skúmania, ktoré musí súd vykonať aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu (vrátane prietahov v konaní) pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré bolo účinné v čase, keď mal vzniknúť zodpovednostný právny vzťah medzi účastníkmi tohto konania v preskúvaných exekučných konaniach.

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že vo veci nedošlo k sťažnostiam na prietahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý by prietahy v konaní konštatoval.

Je potrebné súhlasiť s právnou analýzou právnych predpisov vzťahujúcich sa na predmetnú vec vykonanú súdom prvého stupňa a uvedenú v odôvodnení jeho rozhodnutia.

Je totiž potrebné vychádzať z ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, z ktorého vyplýva, že konania začaté pred 01.09.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.08.2005, pričom v zmysle § 230 ods. 2 Exekučného poriadku určité presne stanovené ustanovenia Exekučného poriadku sa použijú aj na konania začaté pred 01.09.2008, pričom však úprava uvedená v § 44 ods. 7 (vtedy platného Exekučného poriadku) v ustanovení § 238 ods. 2 Exekučného poriadku sa nenachádza.

Odvolací súd konštatuje, že konanie vo veci 8Er/302/2004 Okresného súdu Vranov nad Topľou začalo 9.8.2004, a preto lehota uvedená v § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení platnom od 01.09.2005 sa na toto exekučné konanie nevzťahovala. So zreteľom na začiatok exekučného konania v predmetnej veci Okresného súdu Vranov nad Topľou platilo ustanovenie § 44 ods. 5 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého súd nebol viazaný lehotou 30 dní na zmenu exekútora od doručenia takéhoto návrhu. K tejto zmene došlo až s účinnosťou od 01.09.2005, pričom podľa prechodných a záverečných ustanovení účinných od 01.09.2005, konania začaté pred 01.09.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.08.2005, ak § 238 ods. 2 Exekučného poriadku neustanovuje inak.

Ako bolo vyššie naznačené, ustanovenie § 44 ods. 7 Exekučného poriadku sa na predmetnú vec uvádzanú žalobcom ako vec, v ktorej došlo k prietahom v konaní v podobe oneskoreného rozhodnutia o návrhu na zmenu exekútora, nevzťahuje.

Pri rozhodovaní o nárokoch uplatnených žalobcom v tomto konaní je potrebné vychádzať aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, pričom je potrebné použiť závery tohto ústavného orgánu aplikované v rozhodnutí IV. ÚS 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcu v obdobnej veci. V nej bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (teda nie návrh na zmenu súdneho exekútora) podaná 15.08.2011, nasledovala výzva na predloženie rozhodcovskej zmluvy zo 16.04.2012, ktorá bola predložená 04.05.2012 a uznesením z 05.10.2012 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá. Ústavný súd Slovenskej republiky okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkokomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Tieto závery Ústavného súdu Slovenskej republiky sú akceptovateľné aj v predmetnej veci, aj keď nešlo o rozhodnutie súdu o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, ale o rozhodnutie o zmene exekútora na základe návrhu oprávneného. Základné zásady nazerania na problematiku prieťahov v konaní, ktoré boli vyslovené v tomto rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 606/2012, sú však plne aplikovateľné aj na postup súdu pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora. Naďalej platí, že žalobca skutočne podával v danom období viacero exekučných návrhov, ktoré následne boli postupované súdu v podobe návrhu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a po udelení takéhoto poverenia nasledovali ďalšie procesné návrhy (tak ako v predmetnej veci), napr. v podobe návrhu na zmenu exekútora. Teda platí, že žalobca musí vychádzať z daných technických a administratívnych možností súdu, ktorý má spracovať hromadné žiadosti a musí počítať aj s určitým zdržaním.

Taktiež je potrebné súhlasiť so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v odôvodnení jeho rozhodnutia, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil na súde relevantné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku tejto škody. Súd prvého stupňa správne neprihliadol na znalecký posudok predložený žalobcom v tomto konaní a vyporiadal sa s ním v odôvodnení svojho rozhodnutia. S týmito závermi súdu prvého stupňa, ktoré sa týkajú predmetného znaleckého posudku, súhlasí aj odvolací súd, pretože znalecký posudok je sumarizáciou možných nákladov, ale nie dôkazom ich skutočného vzniku.

Žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, o ktorej tvrdil v žalobe. Ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca ničím nepodložil a nepreukázal. Preto nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom, mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvencii povinného, prípadne, že táto situácia si vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky a príslušenstva. Samotná žaloba tieto okolnosti udáva len ako možné riziká, bez ich dostatočného podloženia a preukázania.

Taktiež je správny názor súdu prvého stupňa, že nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi postupom súdu prvého stupňa v predmetných exekučných veciach (ktorý v zmysle vyššie uvedeného nie je možné považovať ani za prieťahy v konaní) a eventuálnym vznikom škody alebo nemateriálnej ujmy.

Pokiaľ ide o tzv. polemizovanie o vhodnosti dĺžky konaní zákonnými lehotami, je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa poukázal len na obtiažnosť problematiky, ktorá sa v exekučnom konaní preskúmava, zvlášť pokiaľ ide o tzv. materiálny prieskum súladnosti exekučného titulu so zákonom, avšak táto otázka je bez právneho významu, pretože rozhodujúcou okolnosťou, o ktorú sa súd oprel pri zamietnutí žaloby žalobcu v predmetnej veci, je nepreukázanie základných zákonných predpokladov rozhodujúcich pre priznanie nárokov na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v zmysle vyššie uvedeného.

Záverom je potrebné poukázať na skutočnosť, že samotná okolnosť zmeny súdneho exekútora (poverený exekútor JUDr. Lucia Žužová zmena na nového exekútora JUDr. Rudolf Krutý) nemôže mať vplyv na priebeh exekúcie a akokoľvek ovplyvniť jej priebeh nakoľko kým o tejto zmene povereného exekútora nie je právoplatne kladne rozhodnuté je povinný v zmysle ustanovenia § 46 ods. 1 Exekučného poriadku sa o jej vykonanie postarať a pokračovať bez akýchkoľvek obmedzení v tejto exekúcie pôvodne vykonaním exekúcie poverený súdny exekútor, ktorým bola JUDr. Lucia Žužová.

Preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa vecne správne a ako také ho odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému žiadne preukázateľné trovy spojené s odvolacím konaním nevznikli, preto táto náhrada nebola priznaná žiadnemu z účastníkov.

Uvedené rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.